

³³⁷⁾ T. a. p., bl. 14.

³³⁸⁾ *Mitt.*, dl. V, bl. 346.

³³⁹⁾ Z., dl. XII, bl. 17. Hij komt, blz. 14/15, op tegen de bewering van Ashrott, dat de wet niet uitdrukkelijk zegt, welk doel de straf beoogt, en daarom zonder bezwaar daarbij de denkbeelden van afschrikking en verbetering verwezenlijkt kunnen worden.

³⁴⁰⁾ *Richting en beleid der liberale partij* (1886), bl. 9.

³⁴¹⁾ T. a. p., bl. 100 en volg.. Misschien zou bij iemand eenige vrees kunnen ontstaan voor de gevolgen van dit ter zijde zetten van de wet door den rechter. Doch Mr. Hamaker stelt gerust. »Voor willekeurige rechtspraak behoeft daarbij geen vrees te bestaan. Het zijn alleen bekwame rechters, die door de wet heen de maatschappij zelve weten te zien en dat, wat zulk een rechter stelt in de plaats van de gebrekkige wet, is niet een hersenschimmig meenen, maar eene betere wetenschap." Is dit ernst?

Tot dusver werd juist hoog geacht de rechter, die aan de stroomingen en invloeden der maatschappij weerstand wist te bieden, en daartegenover zich hield aan de wet.

³⁴²⁾ *Staats- en Strafrechtelijke Opstellen* (1897), bl. 5.

³⁴³⁾ *Inleiding tot de studie van het Ned. Strafr.*, dl. I (1895), bl. 330.

³⁴⁴⁾ *Was will, was wirkt, was soll die staatliche Strafe?* (1897), bl. 21: »Mögen die Richter dieser oder jener Grundauffassung von der Strafe huldigen, sie dürfen keine Gedanken in das Gesetz hineinragen, die nicht Gedanken des Gesetzgebers sind, sie sollen den erkannten Willen des Gesetzes ganz zur Ausführung bringen."

³⁴⁵⁾ Zie ook Zürcher, *Grundlagen eines einheitlichen Strafrechts* (1892), bl. 38.

³⁴⁶⁾ T. a. p., bl. 91.

³⁴⁷⁾ *Paroles d'un révolté*, blz. 241 (aangehaald bij Proal, *La criminalité politique*) (1895), bl. 50/51.

³⁴⁸⁾ In verband daarmee staan ook de nieuwe indeelingen van misdadigers.

Wahlberg is begonnen met de verdeeling te maken van gelegenheids- en gewoonte-misdadigers.

De Duitsche afdeeling der *Intern. krim. Ver.* splitst in gelegenheids-misdadigers en toestand-misdadigers; de laatsten onderverdeeld in verbeterbaren en onverbeterbaren. Evenzoo Von Liszt (*Lehrbuch*, bl. 60); Medem (zie Ferri, *Sociol. crim.*, bl. 122 noot 4).

Prins onderscheidt in drieën: gelegenheidsmisdadigers, gewoontemisdadigers en anormale misdadigers, welke laatsten eigenlijk tot de tweede categorie behooren, maar afzonderlijk worden gesteld, omdat op hen afstuit alle poging tot verbetering, gegrond op normale gevoelens, en hun daarom eenvoudig belet moet worden kwaad te doen. (*Science pénale et droit positif*, bl. 19/20)